

مدیریت مراکز فرهنگی و هنری

مولفان:

علیرضا رضانزاده اصل

منصوره واحدی

ویراستار علمی: دکتر علیرضا محمودی

۱۴۰۰

سرشناسه: رضا زاده اصل، علی رضا، ۱۳۴۶-

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت مراکز فرهنگی و هنری / مولفان علیرضا رضازاده اصل، منصوره واحدی؛ ویراستار علیرضا محمودی-

مشخصات نشر: تهران: اندیشه دانش، ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۱۴۲ ص: جدول، نمودار

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۳۰-۴۶-۲ قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: سازمان های فرهنگی - ایران -- مدیریت

موضوع: مدیریت فرهنگی -- ایران

موضوع: مراکز هنری - ایران -- مدیریت

شناسه افزوده: واحدی، منصوره، ۱۳۴۸

شناسه افزوده: محمودی، علی رضا، ۱۳۵۵، ویراستار

رده بندی کنگره: HN ۴۶

رده بندی دیویی: ۳۰۶/۴۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۸۵۸۳۱

عنوان: مدیریت مراکز فرهنگی و هنری

مولفان: علیرضا رضازاده اصل و منصوره واحدی

ویراستار علمی: دکتر علیرضا محمودی

ناشر: اندیشه دانش

صفحه آرا: انتشارات اندیشه دانش

طرح جلد: رامین امیر سلیمانی

چاپخانه: نارنجستان

سال نشر: ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان شابک ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۳۰-۴۶-۲

حق چاپ و نشر برای انتشارات اندیشه دانش محفوظ می باشد. هر گونه تکثیر و کپی غیر مجاز. پیگرد قانونی دارد.

تهران: میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - بعد از تقاطع وحید نظری - ساختمان فروردین - پلاک ۲۸۶، طبقه دوم - واحد ۷ تلفن مرکز پخش: ۰۹۳۰۶۷۶۲۹۵۳-۵۵۳۱۲۳۰۰

پیشگفتار

استفاده بهینه از منابع در یک سازمان بخصوص نیروی انسانی، وجه اشتراک دیدگاه کلیه صاحب نظران علم مدیریت می باشد. بقای دائمی یک موسسه و سازمان را منوط به بهره برداری مناسب از این منابع می دانند و معتقدند که وجود یک محیط کاری متعالی بهره وری کارکنان را افزایش می دهد. بررسی علل انحلال و یا عدم انحلال و یا موفقیت یک موسسه یا سازمان بیانگر عدم توجه مدیران آن به اصول و ابزار سرپرستی و مدیریت است.

توجه روز افزون سازمان های صنعتی، فرهنگی و اجتماعی و تاکید شورای انقلاب فرهنگی بر ارائه درس مدیریت مراکز فرهنگی، محققان را به این فکر واداشت که کتابی تحت این عنوان را در دست نگارش قرار دهند.

مطالب این کتاب بر اساس سر فصل های مصوب در رشته های گوناگون (امور فرهنگی، روابط عمومی و ...) و نیاز جامعه دانشگاهی تدوین شده است.

در این کتاب تمامی موضوعات مرتبط با مدیریت مراکز فرهنگی و هنری این مراکز در سه فصل به نگارش درآمده است که به شرح ذیل می باشد:

فصل اول، تحت عنوان مدیریت و سرپرستی که شامل مدیریت، وظایف مدیران، مهارت های سرپرستی، سطوح مدیریت، اصول مدیریت هنری، سرپرستی، جایگاه سرپرستی در تیم، وظایف سرپرستی، مدیریت و فرمان پذیری، چگونه باید خود را مدیریت کرد؟، انتخاب یک سبک برای سرپرستی و کدام سبک سرپرستی را باید انتخاب کرد و همچنین، **فصل دوم:** سازمان های فرهنگی و هنری است شامل موضوعات: سازمان، انواع سازمان ها، تاریخچه مراکز فرهنگی و هنری در ایران، ساختار بندی مراکز فرهنگی، ماموریت های سازمان، ساختار

سازمانی. انواع ساختار سازمانی، نمودار سازمانی، آزاد اندیشی در امور فرهنگی، استقبال از نقد آگاهانه، اعتماد به مشارکت مردم، حوزه‌های مشارکت، ابعاد مشارکت، گرایش به امور فرهنگی و هنری، جامع نگری نگرش سیستمی، شناخت نظریه‌ها و تئوری‌های برجسته فرهنگی، شناخت عناصر فرهنگ، شناخت زیربناهای فکری فرهنگ‌ها، شناخت تاثیر فعالیت‌های فرهنگی بر مردم، شناخت روند تحولات جهانی در فرهنگ‌ها، شناخت مقتضیات زمان و مکان، شناخت تکنولوژی‌های نوین ارتباطی و فرهنگی، شناخت نقش مردم در فعالیت‌های فرهنگی، مدیریت محصولات هنری، اقتصاد فرهنگ و توسعه فرهنگی، سرمایه فکری، بودجه بندی برنامه‌های هنری، کارآفرینی در بخش هنر، یافتن ایده، تغییرات محیط و پنجره، فرصت در هنر و کسب و کار یک فرآیند تعاملی دائم است، می‌باشد.

فصل سوم: تحت عنوان «مدیران فرهنگی» می‌باشد که موضوعات زیر را مورد بحث قرار می‌دهد: مدیران فرهنگی، حوزه رفتارها و نقش‌های مدیران، مدیریت و نقش‌های فرهنگی مدیران هنری، ویژگی‌های سرپرستان مراکز هنری، ویژگی عمومی مدیران، ویژگی اختصاصی مدیران فرهنگی، ویژگی‌های عاطفی و روانی مدیران فرهنگی، ویژگی‌های معرفتی و شناختی مدیران فرهنگی، ویژگی‌های عینی و رفتاری مدیران فرهنگی، رویکردهای فرهنگی مدیران هنری، نوآوری فرهنگی، فرآیندهای (هنری و خلاق) و رهبری موفق.

کتاب حاضر ثمره تلاش مولفان است که بدون عنایت و لطف الهی صورت نمی‌گرفت، حال از تمامی بزرگوارانی که در این زمینه ما را یاری نموده‌اند صمیمانه تشکر می‌نماییم.

با تشکر

مولفان

فهرست مطالب

۴	پیشگفتار
۱۰	مقدمه
۱۳	فصل اول: مدیریت و سرپرستی
۱۴	مدیریت
۱۵	وظایف مدیران
۱۷	مهارت های مدیران
۱۸	سطوح مدیریت
۱۹	اصول مدیریت هنری
۲۳	سرپرستی
۲۳	تعریف سرپرستی
۲۴	جایگاه سرپرست در تیم مدیریت
۲۴	وظایف سرپرستی
۲۵	سرپرستی و فرمان پذیری
۲۶	چگونه باید خود را مدیریت کرد؟
۲۷	انتخاب یک سبک برای سرپرستی
۳۰	مکاتب مدیریت
۳۱	کدام سبک سرپرستی را باید انتخاب کرد
۳۵	فصل دوم: سازمان های فرهنگی و هنری
۳۶	تعریف سازمان
۳۸	انواع سازمان ها
۴۰	تاریخچه مراکز هنری در ایران و سیر تکامل آن

۴۰	سازمان‌های فرهنگی
۴۰	سازمان فرهنگی
۴۱	ساختار بندی مراکز فرهنگی
۴۲	ماموریت سازمان
۴۳	ساختار سازمانی
۴۴	انواع ساختار سازمانی
۴۷	نمودار سازمانی (چارت سازمانی)
۴۹	آزاد اندیشی در امور فرهنگی
۵۱	استقبال از نقد آگاهانه
۵۲	اعتقاد به مشارکت مردم
۵۳	حوزه‌های مشارکت
۵۳	ابعاد مشارکت
۵۵	گرایش درونی به امور فرهنگی و هنری
۵۷	جامع نگری نگرش سیستمی
۵۹	شناخت نظریه‌ها و تئوری‌های برجسته فرهنگی
۵۹	شناخت عناصر فرهنگ
۶۰	شناخت زیربناهای فکری فرهنگ
۶۲	شناخت ساز و کارهای تبادل فرهنگی
۶۳	شناخت تاثیر متقابل عوامل فرهنگی و غیر فرهنگی
۶۴	شناخت تاثیر فعالیت‌های فرهنگی بر مردم
۶۵	شناخت روند تحولات جهانی در فرهنگ‌ها
۶۷	شناخت مقتضیات زمان و مکان
۶۷	شناخت تکنولوژی‌های نوین ارتباطی و فرهنگی

مقدمه

از زمانیکه بشر یکجانشینی و زندگی اجتماعی را شروع نمود، برای رفع نیازهای خود گروه‌هایی تشکیل داد که این گروه‌ها با کمک هم نیازهای گوناگون اعضاء را بر طرف می‌ساخت. این گروه نیاز به هماهنگی، رهبری، برنامه‌ریزی و سازماندهی داشت، فلذا برای انجام این امور، وجود رهبر و رئیس ضرورت پیدا کرد. به عبارتی دیگر نیاز شد سازمانی تشکیل گردد و مدیر برای آن انتخاب شود. این فرآیند اگر چه با برنامه‌ریزی قبلی و علمی نبود، اما نشان دهنده این است که اگر چه اندیشه مدیریتی وجود نداشته، اما عمل مدیریتی صورت می‌گرفته است. شاید اولین اثر مدون عمل مدیریت مربوط به لوح‌های گلی بازمانده از سومری‌ها در ۵۰۰۰ سال قبل از میلاد است که برای ثبت موجودی‌های انبارها از آن استفاده می‌شده است.

بررسی تاریخی ملل باستانی، مانند: مصر، روم، ایران، چین و ایران نشان‌گر آن است که بدون وجود سیستمی منظم از اعمال سازمان‌یافته و نظام‌دار و بدون مدیریتی دقیق، امکان اداره امپراطوری‌های عظیم در آن سرزمین‌ها، اجرای نظام‌های کنترل و نظارت در سرزمین‌های بسیار وسیع آنان، اجرای سیستم‌های ارتباطی دقیق و سریع و پیاده کردن شیوه‌های دقیق برای تجارت بین ملل و بسیاری از موارد دیگر امکان پذیر نبود.

بنابراین اگر چه علم مدیریت دارای قدمت تاریخ بشری است و با توجه به اینکه از حدود دو قرن گذشته مطالعاتی در زمینه مدیریت بعمل آمده است ولی مهمترین مطالعات و تالیفات مدیریت از اوایل قرن ۲۰ پدید آمده است.

شاید مدیریت را بتوان یکی از مهمترین فعالیت‌ها در زندگی اجتماعی بشر امروز دانست. در عصر حاضر، به مدد این موضوع است که مأموریت‌ها و اهداف سازمان‌ها تحقق می‌یابند، از منابع و امکانات موجود بهره‌برداری می‌شود و توانایی و استعداد های انسان‌ها از قوه به فعل در می‌آید. در این میان یکی از چالش برانگیزترین حوزه‌های مدیریت، حوزه سرپرستی به شمار

می‌آید. چرا که سرپرست از یک طرف باید هم‌نوا با مدیریت عالی سازمان به دنبال آرمان‌ها و اهداف ایده‌آل باشد، از طرف دیگر خود را با واقعیات و مشکلاتی که گریبان گیر اجرا هستند؛ وفق دهد. انتظارات مدیران ارشد از یک طرف و دغدغه‌های کارمندان و کارگران از سوی دیگر کار را مشکل می‌کند. در کل سرپرستان در انجام وظایف خود فرآیندی را دنبال می‌کنند که شامل اجزائی همچون: برنامه‌ریزی، سازماندهی، نظارت و کنترل، انگیزش، ارتباطات، هدایت و تصمیم‌گیری است. مجموعه این فعالیت‌هاست که سرپرستی را شکل می‌دهد و هماهنگی و نیل به هدف‌ها را میسر می‌سازد.

کتاب حاضر برای دانشجویان رشته‌های امور فرهنگی و روابط عمومی در مقطع کاردانی به نگارش درآمده و علاوه بر جامعه دانشگاهی، مدیران فرهنگی و هنری و دست‌اندرکاران حوزه‌های فرهنگی می‌توانند از این کتاب بهره‌مند شوند.

در خاتمه ضمن سپاسگذاری از شما استاد، صاحب نظران گرامی و دانش پژوهان عزیز درخواست می‌شود نقطه نظرات اصلاحی خود را در جهت اصلاح کتاب حاضر به پست الکترونیک mahmoodi88@gmail.com ارسال نمایید.

با تشکر

منصوره واحدی

علی‌رضا رضا زاده اصل